

Bài 47. Đại não

I – MỤC TIÊU

- Nêu rõ được đặc điểm cấu tạo của não ở người, đặc biệt là vỏ đại não (thể hiện sự tiến hoá so với các động vật thuộc lớp Thú).
- Xác định được các vùng chức năng của vỏ não người.
- Rèn luyện kỹ năng vẽ hình, quan sát, mô tả.

II – THÔNG TIN BỔ SUNG

Tham khảo các số liệu trong mục "Em có biết ?" để điều chỉnh những hiểu biết trước đây.

III – PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

- Tranh vẽ 47 – 1 → 4 SGK.
- Mẫu ngâm hoặc não lợn tươi cắt ngang (để quan sát chất xám và trắng).
- Mô hình não tháo lắp.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TIẾT HỌC

Mở bài : Có thể vào bài bằng các tình huống bị tai nạn gây chấn thương sọ não hoặc bị tai biến mạch máu não, như phân đầu trong SGK, mà các em từng biết. Sau đó chuyển vào mục I của bài.

Hoạt động 1 : Tìm hiểu cấu tạo của đại não

- Từng học sinh quan sát kỹ các hình 47 – 1 → 3 SGK với các ghi chú kèm theo, rồi hoàn thành bài tập theo nhóm để hoàn chỉnh thông tin còn để trống trong vòng 12 – 15 phút.
- Chỉ định 1 nhóm cử đại diện thông báo ý kiến của nhóm, các nhóm khác điều chỉnh bổ sung.

* **Đáp án của** ▼ **mục 1 SGK** (theo thứ tự chỗ trống cần điền): 1 – Chất xám ; 2 và 3 – Khe và rãnh ; 4 – Trán ; 5 – Đỉnh ; 6 – Thùy thái dương ; 7 – Chất trắng.

Tiếp đó giáo viên trình bày tiếp nội dung của mục I theo SGK kết hợp hướng dẫn quan sát hình 47 – 3 SGK.

Chuyển sang mục II.

Giáo viên trình bày nội dung thông tin trong mục II kết hợp với sử dụng hình 47 – 5 SGK. Sau đó cho học sinh tiến hành :

Hoạt động 2 : Xác định vị trí các vùng chức năng trên vỏ não

GV thông báo theo nội dung SGK.

Đáp án : a3 ; b4 ; c6 ; d7 ; e5 ; g8 ; h2 ; i1.

Hoạt động 3 : Củng cố và tóm tắt bài

Chỉ định 1 – 2 học sinh nêu lại những kiến thức cơ bản về hình dạng ngoài và cấu tạo trong của đại não cùng các vùng chức năng của vỏ não, các học sinh khác bổ sung.

Sau đó chỉ định 1 học sinh đọc phần ghi nhớ trong khung.

V – GỢI Ý ĐÁP ÁN CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP CUỐI BÀI

Câu 1 – 2. Tập vẽ, sau đó vẽ theo trí nhớ và trình bày lại hình dạng cấu tạo ngoài và trong của đại não.

Câu 3. Khối lượng não so với cơ thể ở người lớn hơn các động vật thuộc lớp Thú.

Vỏ não có nhiều khe và rãnh làm tăng bề mặt chứa các nơron (khối lượng chất xám lớn).

Ở người, ngoài các trung khu vận động và cảm giác như các động vật thuộc lớp Thú, còn có các trung khu cảm giác và vận động ngôn ngữ (nói, viết, hiểu tiếng nói, hiểu chữ viết).